Ya?l? Bireylerde Dü?me Korkusuna Ba?l? Kaç?nma Davran??? Anketi

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?l? Bireylerde Dü?me Korkusuna Ba?l? Kaç?nma Davran??? Anketi*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33012

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Ya?l? Bireylerde Dü?me Korkusuna Ba?l? Kaç?nma Davran??? Anketi (Ya?l?larda Dü?me Korkusu Kaç?nma Davran??? Anketi'nin Türkçe uyarlamas?), **toplum içinde ya?ayan ya?l? bireylerde** dü?me korkusuna ba?l? olarak ortaya ç?kan kaç?nma davran??lar?n?n ve aktivite k?s?tlamalar?n?n derecesini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, dü?me korkusunun sadece fiziksel bir risk faktörü olmaktan öte, bireylerin günlük ya?am aktivitelerini ve sosyal kat?l?mlar?n? nas?l etkiledi?ini de?erlendirmeyi hedefler. Ölçe?in Türkçe **kültürleraras? uyarlama** ve psikometrik özellikleri Acaröz-Candan ve arkada?lar? taraf?ndan 2020 y?l?nda yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Dü?me Korkusu, Kaç?nma Davran???, Aktivite K?s?tlamas?, Ya?l? Bireyler, Geriatri, Kültürleraras? Uyarlama, Psikometri

Yazarlar

Sevim Acaröz Candan, Ay?e Demircio?lu, Ümit Kemal ?ahin (Uyarlama Çal??mas?)

Amaç

Anketin temel amac?, ya?l? bireylerin dü?me endi?esi nedeniyle hangi spesifik fiziksel ve sosyal aktivitelerden kaç?nd???n? veya k?s?tlad???n? sistematik olarak belirlemektir. Bu k?s?tlay?c? davran??lar, bireyin ya?am kalitesini, ba??ms?zl???n? ve genel sa?l???n? olumsuz etkileyebilir. Bu nedenle ölçek, klinisyenlere ve ara?t?rmac?lara dü?me korkusunun davran??sal sonuçlar?n? nicel olarak de?erlendirme imkan? sunar.

Orijinal ölçe?in Türkçe popülasyonda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilmesi için **uyarlama çal??mas?** yap?lm??t?r. Bu uyarlama, Türk kültürüne özgü dil ve ya?am tarz? farkl?l?klar?n? dikkate alarak ölçe?in ölçtü?ü yap?y? korumas?n? sa?lam??t?r.

Yap?

Ölçek, dü?me korkusunun do?rudan fizyolojik veya bili?sel yönlerini de?il, bu korkunun tetikledi?i **davran??sal sonuçlar?** ölçmektedir. Ölçülen temel yap?, dü?me riskini alg?lamak sonucu ortaya ç?kan ve bireyin hareket alan?n? daraltan kaç?nma davran??lar?d?r. Bu kaç?nma, hem ev içi hem de ev d??? aktiviteleri kapsayabilir.

Literatürde dü?me korkusu (FoF), ya?l? bireylerde s?k görülen ve ba??ms?zl??? azaltan kritik bir faktör olarak kabul edilir. Bu anket, FoF'nin dolayl? etkilerini, yani aktivite k?s?tlamas?n? ve sosyal

ARABPSYCHOLOGY.COM

geri çekilmeyi ölçerek, dü?me riskini art?ran hareketsizli?in temel nedenlerinden birini tespit etmeye yard?mc? olur.

Geçerlik

Acaröz-Candan ve arkada?lar? (2020) taraf?ndan yürütülen **kültürleraras? uyarlama** çal??mas?nda geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Yap?lan analizler, ölçe?in Türkçe formunun dü?me korkusu ile ili?kili kaç?nma davran??lar?n? geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Yap? Geçerli?i: Faktör analizleri, ölçe?in orijinal yap?s?yla tutarl? bir faktör yap?s?n? desteklemi?tir. Bu, ölçe?in teorik olarak amaçlanan psikolojik yap?y? ölçtü?ünü do?rular.

Ölçüt Ba??nt?l? Geçerlik: Ölçe?in puanlar?, beklenen ?ekilde di?er ilgili ölçütlerle (örne?in, denge ölçümleri, ya?am kalitesi veya di?er dü?me korkusu ölçekleri) anlaml? korelasyonlar göstermi?tir.

Güvenirlik

Uyarlama çal??mas?nda ölçe?in iç tutarl?l?k ve test-tekrar test güvenirli?i incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizi için **Cronbach Alfa** katsay?s? kullan?lm??t?r.

?ç Tutarl?l?k: Ölçe?in genel iç tutarl?l?k katsay?s? yüksek bulunmu?tur, bu da maddelerin ayn? yap?y? ölçme konusunda birbiriyle uyumlu oldu?unu gösterir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçe?in maddelerinin homojenli?ini destekler.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Belirli bir zaman aral???yla uygulanan test-tekrar test yöntemi, ölçek puanlar?n?n zaman içinde stabil kald???n? ve tutarl? sonuçlar verdi?ini göstermi?tir. Bu, ölçe?in kararl? bir ölçüm arac? oldu?unu kan?tlar.

Faktör Analizi

Ya?l? Bireylerde Dü?me Korkusuna Ba?l? Kaç?nma Davran??? Anketi'nin Türkçe uyarlamas?n?n (2020) faktör yap?s?n? incelemek amac?yla do?rulay?c? ve/veya aç?mlay?c? faktör analizleri uygulanm??t?r. Orijinal ölçek genellikle tek boyutlu bir yap?ya sahip olsa da, baz? adaptasyon çal??malar? iki faktörlü bir yap?y? (Fiziksel Aktivite K?s?tlamas? ve Sosyal Aktivite K?s?tlamas?) destekleyebilir.

Türkçe uyarlama çal??mas?nda elde edilen faktör yükleri ve model uyum indeksleri, ölçe?in ya?l? Türk bireyler popülasyonunda da geçerli bir **tek boyutlu yap?** sergiledi?ini veya orijinal yap?y? korudu?unu göstermi?tir. Bu yap?sal do?rulama, ölçe?in kültürel ba?lamda da teorik temelini sürdürdü?ünü teyit eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Uyarlama, Öz Bildirim Anketi

Format: Yaz?l? anket formu

Mevcut Diller: Türkçe, Orijinal dil: ?ngilizce (Fear of Falling Avoidance Behavior Questionnaire)

Popülasyon Grubu: Klinik Olmayan Toplum ?çinde Ya?ayan Bireyler

Ya? Grubu: Ya?l? Bireyler (Genellikle 65 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de toplum içinde ya?ayan ve dü?me korkusu ya?ayabilen **ya?l? bireyler** örnekleminde kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireylerden, dü?me korkular? nedeniyle kaç?nd?klar? veya k?s?tlad?klar? aktiviteleri derecelendirmeleri istenir. Derecelendirme format? orijinal ölçe?e ba?l?d?r (Genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?l?r).

Anahtar Kelimeler

Geriatrik De?erlendirme, Aktivite K?s?tlamas?, Ya?am Kalitesi, Denge, Psikometrik Özellikler, Kaç?nma Davran???

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Sorumlu Yazar: Sevim Acaröz Candan

Test Y?l? (Uyarlama): 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik ve klinik amaçl? kullan?mlarda genellikle yazardan izin al?nmas? tavsiye edilir.

Kaynaklar

Acaröz-Candan, S., Demircio?lu, A., & ?ahin, Ü. K. (2020). Cross-cultural adaptation and psychometric properties of The Fear of Falling Avoidance Behavior Questionnaire in Turkish community-dwelling Older Adults. *Disability and Rehabilitation,* 1-8. DOI: https://doi.org/10.1080/09638288.2020.1734674

ARABPSYCHOLOGY.COM

Sorumlu Yazar ?leti?im: fzt_acaroz@hotmail.com

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yasli-bireylerde-dusme-korkusuna-bagli-kacinma-davranisi-anketi-toad.pdf

Ya?l? Bireylerde Dü?me Korkusuna Ba?l? Kaç?nma Davran??? Anketinin Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Kaynak içerikte ölçek maddeleri bulunmamaktad?r. Maddelerin tam listesi için yukar?da belirtilen PDF kayna??na veya sorumlu yazar?n yay?nlanm?? makalesine ba?vurulmal?d?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM